

De aceea „cîntecele” pe care actrița le „zice” cu excepțională naturalețe transmis fluidul viu al sentimentelor.

Nota de sincretism a spectacolului este completată în mod fericit de acompaniamentul discret, bine armonizat al actorului Eugen Cristea, care a compus muzica, executînd-o succesiv pe două instrumente de suflat și o cobză, pentru a asigura fundalul sonor necesar.

■ MEDALION LIRIC

„GEORGE TOPÎRCEANU”

Spectacolul începe cu apariția solitară a lui Radu Beligan, prezentînd un conferențiar ce va trata despre „Bacilul lui Koch”. Cu farmeceul său obișnuit, subliniind cu ironie în glas și în privire nuanțele textului, marele actor creează un moment artistic de neuitat.

În continuare, un grup de actori iau loc pe scaune și recită în ordinea stabilită. Poate că ar fi cazul ca, după experiența acumulată cu spectacolele de acest gen, implicarea regiei să se facă mai mult simțită. Intervențiile animatorului acestui studio, George Oancea, au asigurat cursivitatea și nota de voioșie a programului, dar credem că se poate face mai mult.

Au contribuit substanțial la ținuta artistică a spectacolului actrița Mihai Fotino (cu umorul firesc ce-l caracterizează), Valeria Gagealov (cu note echilibrate de duioșie și veselie), Aimée Iacobescu (cu accente de rar dramatism în „Balada morții”), Alexandru Hasnaș (excelent lucrător șirul de comparații din „Cioara”), Elena Iordache (relieful cu măsură lirismul pastelului), Cristina Deleanu (o gradație dinamică, electrizantă a trecerii „acceleratului”), Gheorghe Cristescu (trăirea „sinceră” a necazurilor „chiriașului grăbit”), Didona Popescu (o colorată expunere a momentelor „birfei” de mahala — „În jurul unui divorț”), Andrei Ionescu (cu aplomb și umor — „Bustului meu”), Liviu Crăciun (cu expresivitate și vioiciune), Magda Cernat (cu o reală candoare), George Oancea (viveace raisonneur și admirabil recitator). L-am lăsat la urmă pe Constantin Stănescu, care a

avut „partea leului”, adjuccându-și cîteva dintre poeziile de greutate ale programului, pe care le-a pregătit minuțios, cu un efort marcat de lărgire a mijloacelor actoricești, inclusiv spre elemente estradistice.

MUZEUL DE ARTĂ AL R.S.R.

PE VERDELE LUMII PLAI

Un recital complex (poezie, muzică, balet) pe versuri barbiene, corelat cu o incursiune în lumea sculpturilor lui Brâncuși, este un act de tomeritate. Astfel am privit **Pe verdele lumii plai** — subintitlat „popas de-o scară cu Ion Barbu și Constantin Brâncuși”, apărut în ciclul „Literatura și artele plastice”, găzduit de Muzeul de Artă al R.S.R..

La premieră am beneficiat de un prolog colocvial susținut de criticul literar Cezar Tabarcea și de criticul de artă plastică Radu Percea. Cei doi interlocutori au purtat o discuție incitantă, la obiect, convenind, în esență, asupra a ceea ce a adus nou Barbu în poezie — o inventivitate tematică și verbală ieșită din comun — și Brâncuși în sculptură — prin esențializarea motivelor plasticii populare românești la nivelul de maximă elevație al artei moderne universale.

Regizora Mușata Mucenic a gândit spectacolul nu numai ca o explicare a vîrfurilor poeziei barbiene, acuzată uneori de enmetism, dar a vizualizat și a pus accente coregrafice și sonore, cu grija de a menține demonstrația la nivelul artistic scontat, fără a aluneca în didacticism. Pentru aceasta a colaborat în mod fericit cu actrița Marinela Pătru, care are o excelentă plastică corporală și o mimică expresivă, cu balerinul Mugur Valsami, acompaniator coregrafic cu o gamă bogată de nunațe și inventivitate a mișcării, cu solista vocală Camelia Pavlenco și cu pianistul Dan Rațiu — remarcabile contribuții la împlinirea valențelor de sincretism ale spectacolului.

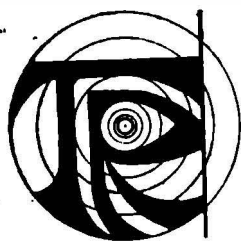
Bună cunoscătoare a sensurilor fundamentale ale poeziei barbiene, regizora a elaborat un scenariu în care mișcarea scenică, dinamica versurilor și suportul

muzical au prilejuit momente de certă virtuozitate artistică. În „Uvedenrode”, cuplul Marinela Pătru — Mugur Valsami sugerează cu deosebită și măsură elementele de senzualitate ale versurilor, prin zborul unui voal, pași de dans ritmați, șoapte întretăiate, admirabilul joc al mâinilor care se caută și nu se întâlnesc. În „Domnișoara Huss”, o diversitate de elemente de sugestie se obține prin marea mobilitate a desenului scenei, a mimicii și accentelor sonore, precum și prin ritmul diferențiat a textului și prin

acompaniamentul de „muzică concretă”. Subliniem calitatea artistică a contribuției solistei vocale Camella Pavlenco și a pianistului Dan Rațiu, care au executat „Isarife” (muzica, Paul Constantinescu), „Uvedenrode” (muzica, Constantin Rîpă) și „Clopote în noapte” (muzica, George Enescu).

Decorul, simplu, expresiv — un șir de voaluri multicolore —, și-a jucat rolul, dovedindu-se sugestiv și funcțional.

Em. ENGEL

Marele repertoriu

Una dintre preocupările programatice ale emisiunii de teatru radiofonic — și unul dintre meritele însemnate ale realizatorilor ei — este menținerea autorilor și operelor fundamentale ale literaturii dramatice universale în actualitate, în circuitul viu al valorilor artistice. Se îndeplinește astfel o importantă îndatorire culturală față de public, dar și față de actorii care au prilejul — mai bine spus, privilegiul — de a se întâlni cu marele repertoriu, cu mai multe dintre rolurile lui, decât ar putea-o face în teatrele unde joacă în mod obișnuit.

Urmărind, de-a lungul anilor, montările cu texte clasice propuse de radio, se poate însă lesne constata existența unor formule de spectacol foarte asemănătoare, mai totdeauna previzibile. Cu neînsemnate excepții, asistăm la lecturi regizorale judicioase, reliefind trăsăturile specifice epocii, autorului, ideile esențiale ale pieselor „puse în undă”. Foarte rar, însă, putem vorbi despre un punct de vedere inedit sau măcar netraditional, despre o nouă lumină proiectată asupra vreunui erou, despre un accent în plus sau în minus. Foarte rar, de asemenea, avem prilejul de a descoperi o modalitate specific radiofonică de abordare a operei. Sintem tentați, de aceea, în majoritatea cazurilor, să urmărim actorii (și mai totdeauna cu autentică desfătare) și nu

spectacolul, așa cum melomanii merg la operă pentru anume interpretări ale unor arii de bravură. Sînt montări meritorii, repetăm, dar care nu clintesc nimic din ceea ce știm, nu tulbură judecățile dar nici prejudecățile de spectator sau cititor, nu pun pe gânduri (și o mare operă e destinată să te pună mereu pe gânduri), nu stîrnesc entuziaste adeviziuni, nici împotriviiri indignate. Montări așezate, solide, „de manual” ale unor opere, e drept, intrate de mult în manuale.

În vremea din urmă, acestor observații le-au furnizat noi argumente premierele cu **Britannicus** de Racine (adaptarea radiofonică — Elena Negreanu, regia — Titel Constantinescu), **Mizantropul** de Molière (adaptarea radiofonică — Elena Negreanu, regia — Dan Puican) și **Zadarnice necazuri de iubire** de Shakespeare (traducerea și adaptarea radiofonică — Dan A. Lăzărescu, regia — Leonard Popovici).

A scrie pe rînd despre fiecare, după tipicul prezentei rubrici, ar însemna să repetăm cu alte cuvinte (pentru că ne-am străduț, firește, să fie neapărat altele) ceea ce am notat în primele paragrafe ale acestor însemnări, lucru care, desigur, n-ar folosi nimănui. Ne vom rezuma, de aceea, la precizarea că am trăit o bucurie asemănătoare melomanilor, ascultînd „ariile” celebre în interpretarea unor foarte buni actori: Gina Patrichi, Dan Condurache, Adrian Pintea, Ileana Predescu, Mircea Albușescu, Ion Marinescu (în **Britannicus**), Ion Caramitru, Emil Hossu, Dana Dogaru, Stela Popescu, Alexandru Repan, Florian Pittiș (în **Mizantropul**) și Alexandru Repan, Irina Mazaștis, Florian Pittiș, Ștefan Radof, Virgil Ogășanu, Valentin Ūritescu, Dana Dogaru, Adrian Pintea, Angela Ioan, Ion Marinescu, Jorj Voicu (în **Zadarnice necazuri de iubire**).

Cristina DUMITRESCU